

**МЕТОДОЛОГИЈА
ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНЕ
ПРИСТУПА СКЛАДИШТУ ПРИРОДНОГ ГАСА**

(„Службени гласник РС“, бр.143/14, 4/16 и 4/19)

Пречишћен текст – незванична верзија

I. ПРЕДМЕТ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Овом методологијом се одређује метод регулације цене приступа складишту природног гаса, који је заснован на оправданим трошковима пословања и одговарајућем приносу на средства уложена у ефикасно обављање енергетске делатности, елементи за које се утврђују тарифе (у даљем тексту: тарифни елементи) и начин израчунавања регулисаних цена, односно тарифа, начин обрачуна услуге складиштења и управљања складиштем природног гаса, дужина регулаторног периода као временског периода за који се израчунава цена приступа систему за складиштење природног гаса, начин утврђивања оправданости трошкова, као и начин, поступак и рокови за достављање документације и врста документације коју оператор складишта природног гаса доставља Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција)

II. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП

Методологија се заснива на методу регулације „трошкови плус“, којом се оператору складишта одређује максимална висина прихода за регулаторни период, односно цена приступа складишту природног гаса којом се обезбеђује:

1) покривање оправданих трошкова пословања, и одговарајућег приноса на ефикасно уложена средства у обављање делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса којима се обезбеђује краткорочна и дугорочна сигурност снабдевања, односно одрживи развој система;

2) безбедност рада система;

3) подстицање економске и енергетске ефикасности;

4) недискриминација, односно једнак положај за све кориснике складишта и

5) спречавање међусобног субвенционисања између појединих делатности које обавља оператор складишта и између појединих корисника система.

III. ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Појмови употребљени у овој методологији имају следеће значење:

1) Гасни дан - временски период који траје 24 сата и чији почетак је у 8:00 часова;

2) Гасни месец - временски период који одговара календарском месецу чији је почетак први гасни дан у том месецу;

- 3) Инфо-правила - скуп енергетских и економских података систематизованих у табелама који се достављају Агенцији у циљу њеног редовног извештавања и приликом подношења одлуке о цени приступа складишту природног гаса на сагласност;
- 4) m^3 - количина природног гаса која при притиску од 101325 Pa (1,01325 bar), температури од 288,15 K (15 °C) и доњој топлотној вредности од 33.338,35 kJ заузима запремину од једног кубног метра;
- 5) Максимално одобрени приход - максималан износ прихода оператора складишта у регулаторном периоду којим се надокнађују сви оправдани трошкови који настају обављањем делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса и одговарајући принос на ефикасно уложена средства;
- 6) Регулаторни период - временски период у трајању од једне календарске године – у даљем тексту у формулама и објашњењима формула означен са t ;
- 7) „Складишна година“ – временски период који почиње 1. априла текуће године у 8:00, а завршава се 1. априла следеће календарске године у 8:00;
- 8) Стандардни пакет услуге складиштења – услуга складиштења која се састоји од капацитета утискивања, радне запремине природног гаса и капацитета истискивања, који су одређени тако да износе исти проценат у укупном капацитету утискивања, у укупној радној запремени природног гаса и у укупном капацитету истискивања складишта, које оператор складишта утврђује са циљем оптималног искоришћења складишта. Број стандардних пакета складиштења не може бити мањи од 100;
- 9) Тарифни елементи - обрачунске величине на које се распоређује максимално одобрени приход оператора складишта који је одређен за регулаторни период у складу са овом методологијом;
- 10) Капацитет истискивања – максимална количина природног гаса која се физички може истиснути из складишта у јединици времена, и изражава се у $m^3/дан$;
- 11) Капацитет утискивања – максимална количина природног гаса која се физички може утиснути у складиште у јединици времена, и изражава се у $m^3/дан$ и
- 12) Радна запремина складишта – је максимална количина природног гаса која се може ускладиштити, и изражава се у m^3 .

Остали појмови употребљени у овој методологији имају исто значење као у закону којим се уређује област енергетике.

При израчунавању према формулама у овој методологији, све вредности које се изражавају у процентима се деле са 100.

IV. ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНО ОДОБРЕНОГ ПРИХОДА

Максимално одобрени приход оператора складишта се обрачунава на основу оправданих трошкова пословања и одговарајућег приноса на ефикасно уложена средства у обављању делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса.

Оправданост трошкова се оцењује према природи конкретног трошка сагледавањем његове сврсисходности, провером количина и цене којом је изазван конкретан трошак, упоредном анализом трошкова оператора складишта заснованом на подацима о трошковима у претходном периоду и трошковима других оператора складишта у земљи и окружењу (benchmarking).

IV. 1. Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи

Заједничким оперативним трошковима се сматрају оперативни трошкови настали ради омогућавања функционисања оператора складишта који поред делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједничким средствима се сматрају средства (нематеријална улагања осим goodwill-а, некретнине, постројења и опрема) која су неопходна за функционисање оператора складишта који, поред делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса, обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а која се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједничким трошковима амортизације се сматрају трошкови амортизације заједничких средстава настали ради омогућавања функционисања оператора складишта који, поред делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса, обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједничким осталим приходима се сматрају остали приходи остварени ангажовањем заједничких ресурса оператора складишта који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи се распоређују на делатност складиштења и управљања складиштем природног гаса за коју се утврђује максимално одобрени приход и на друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, на основу транспарентних правила (кључева) утврђених у складу са општим актом о рачуноводству и рачуноводственим политикама енергетског субјекта и објективним критеријумима.

IV. 2. Обрачун максимално одобреног прихода

Обрачун максимално одобреног прихода оператора складишта по основу обављања делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса врши се применом следеће формуле:

$$\text{МОП}_t = \text{ОТ}_t + \text{А}_t + \text{ППЦК}_t * \text{РС}_t - \text{ОП}_t + \text{КЕ}_t$$

где су:

МОП_т – максимално одобрени приход по основу обављања делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса у периоду т (у динарима);

ОТ_т – оперативни трошкови у периоду т (у динарима);

А_т – трошкови амортизације у периоду т (у динарима);

ППЦК_т – стопа приноса на регулисана средства у периоду т (у %);

РС_т – регулисана средства у периоду т (у динарима);

ОП_т – остали приходи у периоду т (у динарима);

КЕ_т – корекциони елемент у периоду т (у динарима).

IV. 2.1. Оперативни трошкови

Оперативни трошкови представљају оправдане трошкове настале по основу обављања делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса и чине их:

1. трошкови материјала;
2. трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи;
3. трошкови производних услуга;
4. нематеријални трошкови и
5. део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду.

У овим оперативним трошковима садржани су и:

- оперативни трошкови средстава прибављених без накнаде
- регулаторна накнада која чини део цене за приступ складишту и
- трошкови набавке природног гаса за сопствену потрошњу складишта.

Регулаторна накнада се утврђује на основу формуле:

$$P_{H_t} = 1\% * (UOT_t + A_t + PPCK_t * PC_t)$$

где је:

P_{H_t} – регулаторна накнада у периоду t (у динарима);

UOT_t – оперативни трошкови утврђени пре укључивања трошкова набавке природног гаса за сопствену потрошњу складишта и трошка регулаторне накнаде у периоду t (у динарима);

A_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима);

$PPCK_t$ – стопа приноса на регулисана средства у периоду t (у %) и

PC_t – регулисана средства у периоду t (у динарима).

Трошак набавке природног гаса за сопствену потрошњу складишта се утврђује на основу формуле:

$$TGC_t = GC_t * C_t$$

где су:

TGC_t – трошкови набавке природног гаса за сопствену потрошњу складишта у периоду t (у динарима);

GC_t – количина природног гаса неопходна за сопствену потрошњу складишта је збир количина природног гаса: за погон компресора током утискивања природног гаса, за предгревање природног гаса током истискивања природног гаса и за друге сопствене потребе оператора складишта у периоду t (у m^3) и

C_t – оправдана пондерисана просечна набавна цена природног гаса за сопствену потрошњу складишта укључујући и све оправдане зависне трошкове набавке природног гаса у периоду t (у динарима/ m^3).

IV. 2.2. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације представљају оправдане трошкове амортизације средстава која су у функцији обављања делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса, при чему се у трошкове амортизације укључују и трошкови амортизације средстава прибављених без накнаде.

Трошкови амортизације обухватају трошкове амортизације постојећих средстава на почетку регулаторног периода и трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду обрачунавају се пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду обрачунавају се на основицу коју чини 50% вредности активираних нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих.

Трошкови амортизације се рачунају према следећој формули:

$$A_t = АПС_t + ААС_t$$

где су:

A_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима);

$АПС_t$ – трошкови амортизације постојећих средстава у периоду t (у динарима) и

$ААС_t$ – трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у периоду t (у динарима).

IV. 2.3. Регулисана средства

Регулисана средства представљају нето вредност нематеријалних улагања (осим goodwill-a), некретнина, постројења и опреме која су ангажована на обављању делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса, изузимајући:

- нето вредност средстава прибављених без накнаде, као што су донације, учешће трећих лица у изградњи складишта природног гаса и слично и
- нето вредност нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку, која се не активирају у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна.

Оправданост и ефикасност инвестиција ради потребе развоја складишта природног гаса, у циљу задовољавања пораста потражње за природним гасом, као и повећања сигурности и квалитета испоруке, се утврђује на основу:

- техничко – технолошких, економских и других параметара и показатеља оправданости и ефикасности улагања и
- усклађености улагања са годишњим програмом, односно планом пословања и планом развоја складишта .

Регулисана средства су основица за обрачун приноса на ефикасно уложена средства који оператор складишта може да оствари у регулаторном периоду.

Вредност регулисаних средстава обрачунава се као аритметичка средина вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода и вредности регулисаних средстава на крају регулаторног периода према следећој формули:

$$PC_T = (PRC_T + KPC_T)/2$$

где су:

PC_T – регулисана средства у периоду t (у динарима);

PRC_T – вредност регулисаних средстава на почетку периода t (у динарима) и

KPC_T – вредност регулисаних средстава на крају периода t (у динарима).

Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода обрачунава се према следећој формули:

$$PRC_T = ПНВС_T - ПСБН_T - ПНСУП_T$$

где су:

$ПНВС_T$ – нето вредност нематеријалних улагања (осим goodwill-a), некретнина постројења и опреме на почетку регулаторног периода (у динарима);

$ПСБН_T$ – нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода (у динарима) и

$ПНСУП_T$ – нето вредност нематеријалних улагања (осим goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих на почетку регулаторног периода, а која неће бити активирана у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна (у динарима).

Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода обрачунава се према следећој формули:

$$KPC_T = PRC_T - APC_T + \Delta СУП_T - НОПС_T - \Delta СБН_T - \Delta НСУП_T$$

где су:

APC_T – трошкови амортизације регулисаних средстава који не укључују трошкове амортизације средстава прибављених без накнаде у периоду t који се обрачунавају на начин дефинисан овом методологијом (у динарима);

$\Delta СУП_T$ – промена вредности нематеријалних улагања (осим goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих у периоду t , увећана за нето вредност нематеријалних улагања (осим goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих на почетку регулаторног периода, а која ће бити активирана у периоду t (у динарима);

$НОПС_T$ – нето вредност средстава која су отуђена и/или трајно повучена из употребе у периоду t (у динарима);

$\Delta СБН_T$ – промена вредности средстава прибављених без накнаде у периоду t (у динарима) и

$\Delta НСУП_T$ – промена вредности нематеријалних улагања (осим goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих која неће бити активирана у периоду t или која нису оправдана и/или ефикасна (у динарима).

IV. 2.4. Стопа приноса на регулисана средства

Стопа приноса на регулисана средства утврђује се као пондерисана просечна цена капитала оператора складишта.

Пондерисана просечна цена капитала је пондерисани просек стопе приноса на сопствени капитал и пондерисане просечне стопе приноса на позајмљени капитал, према пондерима од 0,4 за сопствени капитал и 0,6 за позајмљени капитал и обрачунава се пре опорезивања према следећој формули:

$$\text{ППЦК}_t = (0,4 * \text{ЦСК}_t) / (1 - \text{СП}_t) + 0,6 * \text{ЦПК}_t$$

где су:

ППЦК_t – стопа приноса на регулисана средства у периоду t (у %);

ЦСК_t – цена сопственог капитала после опорезивања у периоду t (у %);

СП_t – стопа пореза на добит према важећим законским прописима у периоду t (у %) и

ЦПК_t – пондерисана просечна цена позајмљеног капитала у периоду t (у %).

Цена сопственог капитала после опорезивања треба да одражава специфични ризик оператора складишта, ризик земље и преовлађујуће услове прибављања капитала на финансијском тржишту у регулаторном периоду.

Позајмљени капитал у смислу овог пододељка представља збир дугорочних обавеза и краткорочних финансијских обавеза којима се финансирају регулисана средства.

Цена позајмљеног капитала се рачуна као пондерисана просечна каматна стопа на укупно позајмљена средства, при чему се као пондери узимају учешћа позајмљених средстава у укупно позајмљеним средствима. Цена позајмљеног капитала се признаје до нивоа цене обазриво и рационално позајмљених средстава.

IV. 2.5. Остали приходи

Остали приходи су приходи остварени ангажовањем ресурса намењених обављању делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса, као што су: приходи по основу уговорених месечних непрекидних и прекидних капацитета, приходи по основу уговорених дневних непрекидних и прекидних капацитета, приходи од активирања учинака и робе, добици од продаје регулисаних средстава, приходи по основу накнађених штета и други приходи.

IV. 2.6. Корекциони елемент

Корекциони елемент је вредносни израз (новчани износ) којим се умањује или увећава максимално одобрени приход за регулаторном период (t) за износ одступања оствареног прихода по основу реализованих тарифних елемената и регулисаних цена на које је дата сагласност за t-2 регулаторни период од оправданог прихода за t-2 регулаторни период обрачунатог на начин утврђен овом методологијом а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода остварених у t-2 регулаторном периоду, односно у претходним регулаторним периодима за које корекција није извршена.

Корекциони елемент се обрачунава према следећој формули:

$$\text{КЕ}_t = (\text{ОППР}_{t-2} - \text{ОПР}_{t-2}) * (1 + \text{И}_{t-2})$$

где су:

КЕ_t – корекциони елемент у периоду t (у динарима);

ОППР_{t-2} – оправдани приход по основу обављања делатности складиштења и управљања складиштем природног гаса у периоду t-2, обрачунат у складу са овом методологијом на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода (у динарима);

ОПР_{T-2} - остварени приход по основу реализованих тарифних елемената и регулисаних цена на које је дата сагласност за период t-2 (у динарима) и
И_{T-2} – индекс потрошачких цена у Републици Србији у периоду t-2, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике (у %).

У случају из ст. 1. и 2. овог пододељка, корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за прва два регулаторна периода.

Ако оператор складишта приликом подношења одлуке о цени приступа складишту природног гаса на сагласност Агенцији, располаже подацима о оствареним енергетским величинама и финансијским извештајима за t-1 регулаторни период, корекциони елемент се израчунава на основу података из t-1 регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена. У овом случају корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за први регулаторни период.

У случају да се регулисане цене нису примењивале од почетка регулаторног периода, корекциони елемент се обрачунава само за део регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, под условом да оператор складишта располаже финансијским извештајима за део регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале. Када оператор складишта не располаже финансијским извештајима за део регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале, остварени приход се обрачунава за део регулаторног периода у коме се нису примењивале регулисане цене, применом регулисаних цена.

Први регулаторни период у смислу овог пододељка је календарска година у којој су примењене регулисане цене приступа складишту природног гаса, образоване у складу са законом којим се уређује област енергетике.

V. ТАРИФНИ ЕЛЕМЕНТИ

Тарифни елементи су обрачунске величине на које се распоређује максимално одобрени приход оператора складишта који је одређен за регулаторни период.

Утврђују се тарифни елементи: „стандардни пакет услуге складиштења“, „капацитет утискивања“, „капацитет истискивања“ „радна запремина складишта“ и „природни гас за рад складишта“.

Тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ се утврђује као број стандардних пакета услуге складиштења уговорених у току регулаторног периода и изражава се као цео број.

Тарифни елемент „капацитет утискивања“ се утврђује на основу уговорених годишњих непрекидних капацитета утискивања у току регулаторног периода, и изражава се у m³/дан.

Тарифни елемент „капацитет истискивања“ се утврђује на основу уговорених годишњих непрекидних капацитета истискивања у току регулаторног периода, и изражава се у m³/дан.

Тарифни елемент „радна запремина складишта“ се утврђује на основу уговорених запремина складишта у току регулаторног периода, и изражава се у m³.

Тарифни елемент „природни гас за рад складишта“ се утврђује на основу количина природног гаса које су планиране да се утисну у складиште у току регулаторног периода, и изражава се у m³.

VI. РАСПОДЕЛА МАКСИМАЛНО ОДОБРЕНОГ ПРИХОДА НА ТАРИФНЕ ЕЛЕМЕНТЕ

Део максимално одобреног прихода који се распоређује на тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ се израчунава према формули:

$$\text{МОП}_{\text{сп}} = \kappa * (\text{МОП}_T - \text{ТГС}_T)$$

где су:

МОП_T – максимално одобрени приход у периоду t (у динарима);

$\text{МОП}_{\text{сп}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ (у динарима) и

κ – коефицијент, $0,5 < \kappa \leq 0,9$, једнак је процентуалном учешћу капацитета утискивања, радне запремине складишта и капацитета истискивања који ће бити понуђени корисницима складишта преко стандардних пакета услуге складиштења у укупним капацитетима утискивања, у укупној радној запремини складишта и у укупним капацитетима истискивања складишта, који утврђује оператор складишта.

Део максимално одобреног прихода који није распоређен на тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ се распоређује на тарифне елементе: „капацитет утискивања“, „капацитет истискивања“, „радна запремина складишта“ и „природни гас за рад складишта“ према формулама:

$$\text{МОП}_{\text{ку}} = (1-\kappa) * 0,35 * (\text{МОП}_T - \text{ТГС}_T)$$

$$\text{МОП}_{\text{ки}} = (1-\kappa) * 0,35 * (\text{МОП}_T - \text{ТГС}_T)$$

$$\text{МОП}_{\text{рзс}} = (1-\kappa) * 0,3 * (\text{МОП}_T - \text{ТГС}_T)$$

$$\text{МОП}_{\text{гс}} = \text{ТГС}_T$$

где су:

$\text{МОП}_{\text{ку}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „капацитет утискивања“ (у динарима);

$\text{МОП}_{\text{ки}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „капацитет истискивања“ (у динарима);

$\text{МОП}_{\text{рзс}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „радна запремина складишта“ (у динарима) и

$\text{МОП}_{\text{гс}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „природни гас за рад складишта“ (у динарима);

VII. ТАРИФЕ

Тарифе се утврђују за сваки од тарифних елемената: „стандардни пакет услуге складиштења“, „капацитет утискивања“, „капацитет истискивања“, „радна запремина складишта“ и „природни гас за рад складишта“.

У зависности од врсте уговореног капацитета (непрекидни капацитет или прекидни капацитет) за тарифне елементе „капацитет утискивања“ и „капацитет истискивања“, утврђују се тарифе за непрекидни капацитет и тарифе за прекидни капацитет.

У зависности од временског периода за који се капацитет уговара (година, месец, дан), тарифе се утврђују као годишње тарифе, месечне тарифе и дневне тарифе.

VII. 1. Годишња тарифа за непрекидни капацитет

Годишња тарифа „стандардни пакет услуге складиштења“ се израчунава као количник максимално одобреног прихода распоређеног на тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ у складу са поглављем VI. ове методологије и тарифног елемента „стандардни пакет услуге складиштења“ утврђеног у складу са поглављем V. ове методологије, према формули:

$$T_{\text{сп}} = \text{МОП}_{\text{сп}} / B_{\text{сп}}$$

где су:

$T_{\text{сп}}$ – годишња тарифа „стандардни пакет услуге складиштења“ (у динарима/стандардни пакет услуге складиштења);

$\text{МОП}_{\text{сп}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ (у динарима) и

$B_{\text{сп}}$ – тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“.

Годишња тарифа за непрекидни „капацитет утискивања“ се израчунава као количник максимално одобреног прихода распоређеног на тарифни елемент „капацитет утискивања“ у складу са поглављем VI. ове методологије и тарифног елемента „капацитет утискивања“ утврђеног у складу са поглављем V. ове методологије, према формули:

$$T_{\text{ку}} = \text{МОП}_{\text{ку}} / \text{TE}_{\text{ку}}$$

где су:

$T_{\text{ку}}$ – годишња тарифа за непрекидни „капацитет утискивања“ (у динарима/ m^3 /дан);

$\text{МОП}_{\text{ку}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „капацитет утискивања“ (у динарима) и

$\text{TE}_{\text{ку}}$ – тарифни елемент „капацитет утискивања“ (у m^3 /дан).

Годишња тарифа за непрекидни „капацитет истискивања“ се израчунава као количник максимално одобреног прихода распоређеног на тарифни елемент „капацитет истискивања“ у складу са поглављем VI. ове методологије и тарифног елемента „капацитет истискивања“ утврђеног у складу са поглављем V. ове методологије, према формули:

$$T_{\text{ки}} = \text{МОП}_{\text{ки}} / \text{TE}_{\text{ки}}$$

где су:

$T_{\text{ки}}$ – годишња тарифа за непрекидни „капацитет истискивања“ (у динарима/ m^3 /дан);

$\text{МОП}_{\text{ки}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „капацитет истискивања“ (у динарима) и

$\text{TE}_{\text{ки}}$ – тарифни елемент „капацитет истискивања“, (у m^3 /дан).

Годишња тарифа „радна запремина складишта“ се израчунава као количник максимално одобреног прихода распоређеног на тарифни елемент „радна запремина складишта“ у складу са поглављем VI. ове методологије и тарифног елемента „радна запремина складишта“ утврђеног у складу са поглављем V. ове методологије, према формули:

$$T_{pzc} = MOП_{pzc} / TE_{pzc}$$

где су:

TK_{pzc} – годишња тарифа „радна запремина складишта“ (у динарима/ m^3);

$MOП_{pzc}$ –део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „радна запремина складишта“ (у динарима) и

TE_{pzc} – тарифни елемент „радна запремина складишта“ (у m^3).

VII. 2. Месечна тарифа за непрекидни капацитет

Месечна тарифа за непрекидни „капацитет утискивања“ се утврђује за месеце током којих оператор складишта утискује природни гас у складиште ($T_{кумн}$):-

Месечна тарифа за непрекидни „капацитет истискивања“ се утврђује за месеце током којих оператор складишта истискује природни гас из складишта ($T_{кимн}$).

Месечне тарифе за непрекидни „капацитет утискивања“ и „капацитет истискивања“ се израчунавају као производ одговарајуће годишње тарифе из одељка VII.1. ове методологије и коефицијента 0,25.

VII. 3. Месечна тарифа за прекидни капацитет

Месечна тарифа за прекидни „капацитет утискивања“ се утврђује за месеце током којих оператор складишта физички утискује природни гас у складиште ($T_{кумп}$):-

Месечна тарифа за прекидни „капацитет истискивања“ се утврђује за месеце током којих оператор складишта физички истискује природни гас из складишта ($T_{кимп}$):-

Месечне тарифе за прекидни „капацитет утискивања“ и „капацитет истискивања“ се израчунавају као производ одговарајуће годишње тарифе из одељка VII.1. ове методологије и коефицијента 0,2.

VII. 4. Дневна тарифа за непрекидни капацитет

Дневна тарифа за непрекидни „капацитет утискивања“ се утврђује за дане у периоду када оператор складишта утискује природни гас у складиште ($T_{кудн}$) -

Дневна тарифа за непрекидни „капацитет истискивања“ се утврђује за дане у периоду када оператор складишта истискује природни гас из складишта ($T_{кудн}$).

Дневне тарифе за непрекидни „капацитет утискивања“ и „капацитет истискивања“ се израчунавају као производ одговарајуће годишње тарифе из одељка VII.1. ове методологије и коефицијента 0,01.

VII.5. Дневна тарифа за прекидни капацитет

Дневни прекидни капацитети се могу реализовати када је сума најављених капацитета утискивања/истискивања за наредни гасни дан мања од капацитета утискивања/истискивања складишта.

Дневна тарифа за прекидни „капацитет утискивања“ се утврђује у месецима током којих оператор складишта утискује природни гас у складиште ($T_{\text{кудп}}$).

Дневна тарифа за прекидни „капацитет истискивања“ се утврђује у месецима током којих оператор складишта истискује природни гас из складишта ($T_{\text{кидп}}$).

Дневне тарифе за прекидни „капацитет утискивања“ и „капацитет истискивања“ се израчунавају као производ одговарајуће годишње тарифе за непрекидни капацитет из одељка VII.1. ове методологије и коефицијента 0,005.

VII. 6. Тарифа за природни гас за рад складишта

Тарифа „природни гас за рад складишта“ се израчунава као количник максимално одобреног прихода распоређеног на тарифни елемент „природни гас за рад складишта“ у складу са поглављем VI. ове методологије и тарифног елемента „природни гас за рад складишта“ утврђеног у складу са поглављем V. ове методологије, према формули:

$$T_{\text{гс}} = \text{МОП}_{\text{гс}} / \text{ТЕ}_{\text{гс}}$$

где су:

$T_{\text{гс}}$ – тарифа „природни гас за рад складишта“ (у динарима/ m^3);

$\text{МОП}_{\text{гс}}$ – део максимално одобреног прихода распоређен на тарифни елемент „природни гас за рад складишта“ (у динарима);

$\text{ТЕ}_{\text{гс}}$ – тарифни елемент „природни гас за рад складишта“ (у m^3).

VIII. НАЧИН ОБРАЧУНА УСЛУГЕ СКЛАДИШТЕЊА ПРИРОДНОГ ГАСА

Годишња тарифа „стандардни пакет услуге складиштења“ се примењује на број стандардних пакета услуге складиштења који су корисник складишта и оператор складишта уговорили у току једне складишне године. Обрачун се врши тако што се износ утврђен применом тарифе распоређује према броју обрачунских периода у складишној години.

За корисника складишта годишња тарифа за непрекидни „капацитет утискивања“ се примењује на капацитет утискивања који су корисник и оператор складишта уговорили, с тим што се услуга утискивања уговорена за период од једне складишне године обрачунава тако што се износ утврђен применом годишње тарифе распоређује према броју обрачунских периода у складишној години.

Годишња тарифа за непрекидни „капацитет истискивања“ се примењује на капацитет истискивања који су корисник складишта и оператор складишта уговорили, с тим што се услуга истискивања уговорена за период од једне складишне године обрачунава тако што се износ утврђен применом годишње тарифе распоређује према броју обрачунских периода у складишној години.

За корисника складишта месечне и дневне тарифе за непрекидни и прекидни „капацитет утискивања“ и „капацитет истискивања“ се примењују на капацитет утискивања/истискивања који су корисник и оператор складишта уговорили.

Годишња тарифа „радна запремина складишта“ се примењује на количине природног гаса која који су корисник складишта и оператор складишта уговорили, с тим што се услуга радна запремина складишта уговорена за период од једне складишне године обрачунава тако што се износ утврђен применом годишње тарифе распоређује према броју обрачунских периода у складишној години.

За корисника складишта тарифа „природни гас за рад складишта“ се примењује на утиснуте количине природног гаса, утврђене мерењем, у обрачунском периоду.

Тарифа „природни гас за рад складишта“ се не обрачунава за корисника складишта који користи услугу месечног прекидног капацитета утискивања.

За корисника складишта, који по истеку складишне године није истиснуо све количине природног гаса утиснуте у тој складишној години, у наредној складишној години примењује се годишња тарифа „стандардни пакет услуге складиштења“ на број стандардних пакета одређених као количник разлике количина природног гаса које је корисник утиснуо и истиснуо у претходној складишној години и радне запременине природног гаса дефинисане у оквиру стандардног пакета услуге складиштења.

IX. НАЧИН, ПОСТУПАК И РОКОВИ ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПРОМЕНА ЦЕНЕ ПРИСТУПА СКЛАДИШТУ ПРИРОДНОГ ГАСА

IX.1. Документација и рокови за достављање

Оператор складишта Агенцији доставља:

- 1) податке и документацију у складу са прописом којим се утврђује начин, поступак и рокови вођења књиговодствених евиденција, спровођење раздвајања рачуна по делатностима и достава података и документације за потребе регулације;
- 2) план развоја складишта;
- 3) попуњене табеле инфо правила за израчунавање цене приступа складишту природног гаса које се објављују на сајту Агенције (www.aers.rs) (уз захтев за давање сагласности на одлуку о цени приступа складишту природног гаса и на захтев Агенције);
- 4) попуњене табеле инфо правила за редовно извештавање које се објављују на сајту Агенције у складу са динамиком дефинисаном у табелама и
- 5) друге податке и документацију на захтев Агенције, у складу са Законом.

IX. 2. Начин достављања

Податке и документацију из одељка IX.1. ове методологије оператор складишта доставља у писменој форми, потписане од стране овлашћеног лица, а попуњене табеле инфо правила и у електронској форми на e-mail адресу Агенције.

IX. 3. Измена цене приступа складишту природног гаса на захтев Агенције

Ако на основу достављених података и документације из одељка IX.1. ове методологије, Агенција у обављању послова из своје надлежности утврђене Законом, утврди да оператор складишта применом регулисаних цена остварује приходе који су већи од оправданог прихода који се добија применом ове методологије, на захтев Агенције оператор складишта подноси нови захтев за давање

сагласности на одлуку о цени приступа складишту природног гаса са одлуком о цени, у року од 30 дана од дана пријема тог захтева.

IX. 4. Неуредност захтева

Сматра се да захтев за давање сагласности на одлуку о цени приступа складишту природног гаса са одлуком о цени није поднет Агенцији, уколико документација из одељка IX.1. ове методологије није достављена у роковима и на начин утврђен овом методологијом.

X. ПРИМЕНА МЕТОДОЛОГИЈЕ

Приликом првог образовања цене приступа складишту природног гаса у складу са одредбама ове методологије:

- 1) тарифни елемент „стандардни пакет услуге складиштења“ је једнак броју 100 стандардних пакета услуге складиштења
- 2) тарифни елемент „капацитет утискивања“ је једнак капацитету утискивања складишта, умањен за капацитет утискивања у оквиру стандардног пакета услуге складиштења, који утврђује и објављује оператор складишта;
- 3) тарифни елемент „капацитет истискивања“ је једнак капацитету истискивања складишта, умањен за капацитет истискивања у оквиру стандардног пакета услуге складиштења, који утврђује и објављује оператор складишта;
- 4) тарифни елемент „радна запремина складишта“ је радна запремина складишта, умањена за радну запремину складишта у оквиру стандардног пакета услуге складиштења, коју утврђује и објављује оператор складишта и
- 5) тарифни елемент „природни гас за рад складишта“ је једнак количини природног гаса која се може утиснути у складиште у току складишне године коју утврђује и објављује оператор складишта.

XI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Ову Методологију објавити у "Службеном гласнику Републике Србије" и она ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.